

да си гласуватъ бюджетите съответно тѣхнитѣ действителни нужди.

Предъ протеститѣ на търговцитѣ министерството най-после се съгласи да се откриятъ наново закрититѣ камари и последнитѣ да действуватъ съгласно закона и правилника. Презъ м. априлъ Соф. т. и. камара е свикала членозетѣ си на извънредна сесия, а русенската — презъ м. май с. г. Съ това конфликта между Министерството на търговията и земледѣлието и камаритѣ се е приключилъ.

Но съ това опасността отъ закриването на търгов. камари не се премахна окончателно. Явява се нова опасностъ:

Презъ 1921 год. бѣше повдигнатъ официално въпроса да ли да се оставятъ и за въ бждаще търговскитѣ камари да бждатъ официални учреждения и да се ползуватъ съ подкрепата на държавата, като имъ дава съдействие за събиране камарнитѣ врѣхнини или да се реформиратъ на неофициални институти, защото на нѣкои меродавни тогава лица се искаше тѣхното закриване. Този въпросъ, обаче, не е съвсемъ новъ. Още презъ 1905 год., когато се откри въ Лиежъ (Белгия) първия конгресъ на търговско-индустриалнитѣ камари отъ цѣлия свѣтъ, този въпросъ бѣше сжщо поставенъ на разискване и следъ като се изтъкнаха добритѣ и лошитѣ страни на официалнитѣ и неофициалнитѣ търговски камари, болшинството подчерта и призна преимуществата на официалнитѣ търговски камари предъ неофициалнитѣ и препоръча да се стремятъ навсекжде, за да се създаватъ официални търговски камари. отколкото неофициални, като обаче, официалнитѣ камари се грижатъ да спечелятъ симпатиитѣ на правителствата и да работятъ, до колкото това е възможно, въ хармония съ тѣхъ. И понеже се призна, че въ повечето държави съзнанието за търговско-промишленото съсловие не е още тѣй силно развито, щото то доброволно, безъ държавно вмешателство, да доставява необходимитѣ материални средства за сжществуването на търговскитѣ камари, конгресъта се изказа въ смисълъ, щото тамъ, дето частната инициатива е слаба да издържа търговски камари на свои средства, държавата е длъжна да дава всички улеснения и поддръжка за откриване на официални търговски камари. И действително, въ днешно време уча-

стието на търговскитѣ камари въ общия стопански животъ на народитѣ съставлява една повелителна необходимостъ, особено като се има предъ видъ, че икономическитѣ интереси не сж достатъчно застѣпвани въ парламентитѣ отъ хора добре посветени и съ голѣма житейска опитностъ. Именно този институтъ има да проучва, освѣтлява и разяснява всички жизнени икономически въпроси, по които държавата взема законодателни решения и ги прилага въ практическия животъ. Но тия мнения, решения или дезидерати не би имали такава тежестъ, каквато би трѣбвало да представляватъ, ако търговскитѣ камари иматъ официаленъ характеръ. Затуй конгреса подчерта въ своитѣ решения мисълта, че това, което дава възможностъ по-лесно да се работи за икономическото подобрене на дадената страна, да се защитаватъ по-ефикасно интереситѣ на търговци, промишленци и производители изобщо, то е *официалността* на института — търговскитѣ камари.

Практиката и живота на много неофициални търговски камари напълно потвърдяватъ тази мисълъ на конгреса, защото почти всички неофициални търговски камари се оказаха не тѣй полезни, лишени отъ оня авторитетъ, отъ ония сръдства и влияние върху правителството и общественото мнение, каквото иматъ официалнитѣ търговски камари, които сж допринесли десетократно по-голѣми услуги на общото стопанско и икономическо подобрене на страната си, сравнително неофициалнитѣ търговски камари.

Търговскитѣ камари, като официални учреждения, иматъ не само по-силенъ авторитетъ предъ общество и властъ, когато тѣ изпълняватъ своитѣ функции, но тѣ могатъ да разполагатъ съ такива широки материални сръдства за изпълнение на редица начинания отъ стопански и икономически характеръ, за откриване на професионални училища и курсове, за даване субсидии по професионалното образование, на икономическа и стопанска литература, за извършване анкети отъ икономически характеръ, и пр., каквито не сж могли и не ще могатъ дори и въ далечно бждеще да извършватъ камаритѣ съ неофициалния характеръ.

Търговскитѣ камари разгледаха този въпросъ и като взеха предъ видъ: